T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/139
KARAR NO : 2025/296
KARAR TR : 05/05/2025

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3.a maddesi uyarınca verilen idari para cezasına ilişkin kararın iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, aracın trafikten men işleminin idari yargıda konu yapılması nedeniyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27. maddesinin sekizinci fıkrası hükmü kapsamında değerlendirildiğinde, İDARİ YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : ... O... Makina İmalatı Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.
Vekili : Av. N. G
Davalı : Gaziantep Valiliği

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı firmaya ait 27 D 5... plakalı araca ilişkin olarak,H.A'nın sevk ve idaresinde belediye sınırları içerisinde çalışma izni/ruhsatı almadan servis taşımacılığı yaptığından bahisle, Gaziantep Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü Trafik Düzenleme ve Denetleme Amirliği tarafından araç trafikten men kararı verilmesi üzerine, davacı şirket vekilince bu işlemin iptali istemiyle Gaziantep 3. İdare Mahkemesinde E.2024/994, K.2024/1551 sayılı dosyasında; düzenlenen 05/05/2024 tarih, MB seri ve 34527282 sıra numaralı trafik idari para cezası **tutanağının**iptali istemiyle de adli yargı yerinde dava açılmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Gaziantep 1. Sulh Ceza Hâkimliği 04/09/2024 tarih ve D.İş No.2024/5088 sayılı kararı** ile, talep konusunun idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 5326 sayılı Kanun'un 28/1-b maddesi uyarınca başvurunun reddine karar vermiş, itiraz edilmesi üzerine, Gaziantep 2. Sulh Ceza Hakimliği 18/11/2024 tarih ve D.İş No: 2024/13253 sayılı karar ile, itirazın kesin olarak reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"...İtiraz eden dilekçesi ile Gaziantep Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü tarafından müvekkil şirket hakkında idari para cezası düzenlendiğini, cezanın düzenlendiği araç ile izinsiz ve kaçak yolcu taşımadığını, belirterek idari para cezasının iptaline ve 27 D 5... plakalı aracın trafikten men edilmesine ilişkin kararın iptaline karar verilmesini talep etmiş ve itirazın süresinde yapıldığı görülmüştür.*
>
> *Başvuru dilekçesi bu hali ile başvuruya konu edilen hususlar yönünden trafik idari para cezası tutanağı ile aynı tarihli araç trafikten men tutanağının düzenlendiği anlaşılmıştır. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 11/03/2013 tarih ve 2013/78 E., 2013/332 K., sayılı ilamına dikkat edildiğinde ayrıca tüm dosya kapsamı değerlendirildiğinde 2918 sayılı Yasa'nın Ek 2/3. maddesi uyarınca verilen para cezasının iptaline ilişkin itirazın, aracın trafikten meni'ne ilişkin davanın idari yargı yerinde (Gaziantep 3. İdare Mahkemesi 2024/994 Esas) açılması karşısında Kabahatler Kanunu'nun 3 ve 27/8. maddesi hükümleri uyarınca İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği anlaşıldığından başvurunun görev yönünden reddine..."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden D7ZGuzC - cksR3/0 - ET3aisJ - SxL75w= ile erişebilirsin

3. Davacı vekili, idari para cezası karar tutanağının iptali istemiyle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Gaziantep 3. İdare Mahkemesi 19/12/2024 tarih ve E.2024/2384 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Bu durumda; Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde görevli mahkemenin belirlenmesinde bu Kanun hükümlerinin dikkate alınacak olması nedeniyle, davacı hakkında (5326 sayılı Yasa'daki saklı hükümler kapsamında) idari yargıda görülebilecek nitelikte başka bir işlem de tesis edilmediğine göre, uyuşmazlığa konu idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirket adına kayıtlı 27 D 5... plakalı araç ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek:2/3-A. maddesine aykırı taşımacılık yapıldığından bahisle 70.905,00 TL idari para cezası kesilmesine dair 05/05/2024 tarih MB 34527282 sayılı idari para cezası karar tutanağının iptali istenilmekle birlikte, davacı tarafından aynı konuda Gaziantep 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2024/5088 D.İş sayılı dosyası kapsamında dava açıldığı ve yapılan yargılama sonucu 04/09/2024 tarihli kararıyla; "... 2918 sayılı Yasa'nın Ek 2/3. maddesi uyarınca verilen para cezasının iptaline ilişkin itirazın, aracın trafikten meni'ne ilişkin davanın idari yargı yerinde (Gaziantep 3. İdare Mahkemesi 2024/994 Esas) açılması karşısında Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27/8. maddesi hükümleri uyarınca idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği anlaşıldığından başvurunun görev yönünden reddine..." gerekçesiyle görev ret şeklinde hüküm tesis edilmesi üzerine Mahkememiz nezdinde bakılan dava açılmıştır.*
>
> *2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un Yargı Mercilerinin Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurmaları başlıklı 19. maddesinde; Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı merciinin davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurabileceği ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değinileceği, yargı merciince, önceki görevsizlik kararma ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyalarını Uyuşmazlık Mahkemesine göndereceği hüküm altına alınmıştır.*
>
> *Buna göre; dava konusu 70.905,00 TL trafik para cezası verilmesine ilişkin 05/05/2024 tarih MB 34527282 sayılı idari para cezasının iptali istemiyle davacı tarafından Gaziantep 1. Sulh Ceza Hakimliğinde açılan davada, uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle 04/09/2024 tarih 2024/5088 D.İş sayılı kararı ile davanın görev yönünden reddine karar verilmesi üzerine iş bu dava 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 9. maddesi uyarınca Mahkememizde açıldığından, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun Yargı Mercilerinin Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurmaları başlıklı 19. maddesi uyarınca iş bu davada görevli yargı kolunun belirlenmesi için dava dosyasının Gaziantep 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2024/5088 D.İş sayılı dosyasının aslı ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi 'ne gönderilmesi gerekmektedir.*
>
> *Nitekim; benzer bir ihtilafta Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 07/10/2024 tarih E:2024/157, K:2024/396 sayılı kararı da bu yöndedir..."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden D7ZGuzC - cksR3/0 - ET3aisJ - SxL75w= ile erişebilirsin

5. Gaziantep 3. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Trafik işaret ve kurallarına uyma zorunluluğu"* başlıklı 47. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Karayollarından faydalananlar aşağıdaki sıralamaya göre;

a) Trafiği düzenleme ve denetimle görevli trafik zabıtası veya özel kıyafetli veya işaret taşıyan diğer yetkili kişilerin uyarı ve işaretlerine,

b) Trafik ışıklarına,

c) Trafik işaret levhaları, cihazları ve yer işaretlemeleri ile belirtilen veya gösterilen hususlara,

d) Trafik güvenliği ve düzeni ile ilgili olan ve yönetmelikte gösterilen diğer kural,yasak, zorunluluk veya yükümlülüklere,

Uymak zorundadırlar.

(Değişik:18/10/2018-7148/20 md.) Trafik zabıtası veya diğer yetkililerin dur işaretlerine, ışıklı trafik işaretlerinden kırmızı renkli olanına ve sesli işaretlere uymayan sürücüler 235 Türk lirası, bu maddede yazılı diğer trafik işaretlerine ve kurallarına uymayan sürücüler, 108 Türk lirası para cezası ile cezalandırılırlar.

..."

7. 2918 sayılı Kanun'un *"Araçların tescil edildikleri amacın dışında kullanılması"* başlıklı Ek 2. maddesi şöyledir:

"(Ek: 17/10/1996-4199/43 md.) (Değişik:18/10/2018-7148/26 md.)

Araçlarını motorlu araç tescil belgesinde gösterilen maksadın dışında kullananlar ile sürülmesine izin veren araç sahiplerine 1.002 Türk lirası idari para cezası uygulanır. (Mülga cümle:21/2/2019-7166/5 md.)(…)

(Ek fıkra:21/2/2019-7166/5 md.) Ayrıca, araç on beş gün süre ile trafikten menedilir.

10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında ilgili belediyeden;

a) Çalışma izni/ruhsatı almadan,

b) Alınan izin/ruhsatta belirtilen faaliyet konusu dışında,

c) Alınan izin/ruhsatta belirtilen çalışma bölgesi/güzergâh dışında

belediye sınırları dâhilinde yolcu taşımak yasaktır. Bu fıkranın (a) bendine uymayanlara 5.010 Türk lirası, (b) bendine uymayanlara 2.018 Türk lirası, (c) bendine uymayanlara 1.002 Türk lirası idari para cezası verilir. Fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde tekerrürü hâlinde, bu fıkrada yer alan idari para cezaları iki kat olarak uygulanır.

İşleteni veya sahibi, sürücüsünün kendisi olup olmadığına bakılmaksızın aracın bu maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak kullanılmaması hususunda gerekli tedbirleri almak ve denetimini yapmakla yükümlüdür. Araç, bu maddenin üçüncü fıkrasının;

a) (a) bendinin ihlali hâlinde altmış gün,

b) (b) bendinin ihlali hâlinde otuz gün,

c) (c) bendinin ihlali hâlinde ise on beş gün

süreyle trafikten menedilir.

İlgili belediye tarafından tahdit veya tahsis kapsamına alınmış ve bu kapsamda verilmiş çalışma izninin/ruhsatının süresi bittiği hâlde, belediye sınırları dâhilinde yolcu taşıyan kişiye 1.002 Türk lirası idari para cezası uygulanır ve eksikliği giderilinceye kadar araç trafikten menedilir.

Ayırıcı işareti bulunmayan üçüncü fıkra kapsamındaki araçlardan taşımacılık hizmeti alanlara da 334 Türk lirası idari para cezası uygulanır."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden D7ZGuzC - cksR3/0 - ET3aisJ - SxL75w= ile erişebilirsin

8. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

> "*(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*
> *(1) Bu Kanun'un;*
> *a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,*
> *b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,*
> *uygulanır."*

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

> *"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.*
> *(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"*

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

> *"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;*
> *a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,*
> *b) İşyerinin kapatılması,*
> *c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,*
> *d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,*
> *gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"*

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

> *"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.*
> *(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'nın katılımlarıyla yapılan 05/05/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden D7ZGuzC - cksR3/0 - ET3aisJ - SxL75w= ile erişebilirsin

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek 2/3-a maddesi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

15. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

16. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

17. Uyuşmazlık Mahkemesince de, idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmiştir.

18. Dosya ve UYAP üzerinde yapılan incelenme neticesinde, aynı maddi olay nedeniyle ve aynı araç ile ilgili olarak verilen aracın trafikten men edilmesi kararına karşı, araç maliki tarafından idari yargı yerinde dava açıldığı, Gaziantep 3. İdare Mahkemesinin 09/10/2024 tarih ve E.2024/994, K.2024/1551 sayılı kararı ile dava konusu işlemin iptaline karar verildiği anlaşılmıştır.

19. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği ancak idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı maddi olay nedeniyle, aynı kişi ve aynı araç ile ilgili olarak aracın trafikten men edilmesi kararı da verildiği ve bunun idari yargı yerinde dava konusu edildiği anlaşıldığından, idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur.

20. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkrası hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3.a maddesi uyarınca verilen para cezasına karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin **görevli** olduğu sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden D7ZGuzC - cksR3/0 - ET3aisJ - SxL75w= ile erişebilirsin

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Gaziantep 3. İdare Mahkemesinin 19/12/2024 tarih ve E.2024/2384 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Gaziantep 3. İdare Mahkemesinin 19/12/2024 tarih ve E.2024/2384 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

05/05/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Muharrem
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	ÜRGÜP

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden D7ZGuzC - cksR3/0 - ET3aisJ - SxL75w= ile erişebilirsin